

Seminarul profesional
Interpretarea criminalistică și medico-legală a unor elemente materiale

**ACCIDENT RUTIER SAU OMOR? INTERPRETAREA CRIMINALISTICĂ A URMEI.
STUDIU DE CAZ**

DOI:10.24193/SUBBIur.62(2017).2.4

Published Online: 2017-06-15

Published Print: 2017-06-30

Bogdan FLORESCU*
Dănuț SIBIAN**

Abstract: *Traffic accident or man slaughter? Forensic traces interpretation in a specific case.*

During the year 2003, on the edge of a vilage in Caraș-Severin County, in the immediate vicinity of a national road, a violent event occurred, resulting in the death of the victim M.P. The original investigation - focused on a supposed traffic accident - was not confirmed, so a forensic examination of the traces was required to confirm or deny the implied version. The interpretation of the traces revealed the nature of the violence that led to the death of the victim and detailed the events preceding the death of the victim.

Keywords: *bloodstain, shoeprint, trace interpretation, forensic experiment, traffic accident, man slaughter*

CONTEXTUL EVENIMENTELOR

Victima M.P. lucra ca paznic de noapte la o unitate de producție aflată la marginea comunei B., într-o zonă neiluminată; totodată, locuia într-o încăpăre a acestei unități. Anterior evenimentelor, există susțineri potrivit cărora obișnuia să întrețină relații amoroase în această încăpăre cu concubina altui locuitor al comunei; acesta aflase, iar într-o seară chiar a venit să își ia concubina acasă, întâmplare care a decurs tensionat însă fără violențe, însă acesta i-a atras atenția concubinei să nu mai repete cele petrecute. Și, în special, i-a atras atenția ca nu cumva să „joace” sau să socializeze cu victima M.P. cu ocazia sărbătorii sătești care se apropia.

Cu ocazia sărbătorii sătești care a urmat, concubina nu și-a respectat promisiunea și a dansat cu victima. Concubinul său nici de această dată nu a reacționat violent, însă mai târziu, atunci când victima M.P. a plecat acasă singur și sub influența băuturilor alcoolice, a plecat și el însoțit de încă o persoană; au lipsit aproximativ jumătate de oră, timp în care – conform susținerilor personale – s-au dus până la locuința proprie.

În cursul aceleiași seri, un alt cetățean a plecat cu un autoturism cu numere străine expirate, până în orașul din apropiere. La întoarcere s-a oprit la intrarea în sat, într-o zonă întunecoasă (în apropierea unității de producție, respectiv a locuinței victimei M.P.), din cauze fiziologice. Auzind însă gemete venind din întuneric, în apropierea sa, s-a speriat și a mers mai departe. Ajuns în centrul satului, la sărbătoarea locală, s-a întâlnit cu polițiștii ce asigurau ordinea publică, însă nu le-a povestit nimic despre gemete, speriat fiind de faptul că ar putea devoala cu această ocazie conducerea autoturismului cu numere expirate. În dimineața următoare s-a descoperit corpul victimei M.P., ocazie cu care acest cetățean s-a confesat polițiștilor și le-a povestit ce făcuse și ce auzise în seara precedentă.

Pornindu-se la de ideea unui accident rutier (victima fiind descoperită în imediata vecinătate a carosabilului unui drum național și prezentând unele urme care păreau a susține ipoteza accidentului), a fost investigat în primul rând acest conducător auto; cu toate acestea, pe autoturismul său nu s-a descoperit nicio urmă care să confirme implicarea sa într-un accident, iar testarea poligraf pentru detecția comportamentului simulat nu a pus în evidență indicii de nesinceritate.

În continuare au fost făcute cercetări pentru a se identifica autovehiculele care au circulat în acea noapte în zonă, fiind verificate toate autoutilitarele ale căror foi de drum indicau tranzitarea localității respective; și aceste verificări au rămas fără rezultat.

EXPERTIZA CRIMINALISTICĂ

În cursul lunii iulie 2004, organele de cercetare penală s-au adresat Laboratorului Interjudețean de Expertize Criminalistice Timișoara, dispunând efectuarea unei expertize criminalistice traseologice și a accidentelor de trafic rutier, pentru a se stabili dacă decesul numitului M.P. a survenit ca urmare a unui accident rutier ori consecutiv unor violențe de altă natură.

Anterior expertizei criminalistice efectuate în cadrul Laboratorului Interjudețean de Expertize Criminalistice Timișoara, în cauză a fost întocmit un raport de expertiză criminalistică în cadrul Institutului de Criminalistică al Inspectoratului General al Poliției Române (denumirea instituției corespunde anului 2003, când s-a efectuat lucrarea), care a concluzionat că „nu se poate stabili dacă urmele de pe cămașa în litigiu au fost create de o anvelopă pentru autovehicul sau de un alt obiect”; o a doua expertiză, de data aceasta întocmită de către un expert tehnic, a concluzionat că decesul victimei nu a survenit ca urmare a unui accident rutier.

În vederea efectuării expertizei criminalistice dispuse în cauză, ne-a fost pusă la dispoziție cămașa purtată de victimă în momentul decesului, precum și procesul-verbal de cercetare a locului faptei, planșa foto și schița locului faptei întocmite cu această ocazie, raportul medico-legal de autopsiere și planșa foto întocmită cu ocazia autopsierii cadavrului victimei M.P.; nu ne-au putut fi puse la dispoziție celelalte articole de vestimentație sau de încălțăminte, însă acestea au fost fixate anterior prin fotografiere.

Examinarea criminalistică s-a dispus pe trei axe de examinare, rezultând (A) constatări din examinarea locului faptei, (B) constatări din examinarea obiectelor de

îmbrăcăminte ale victimei și (C) constatări din examinarea cadavrului victimei, urmând ca toate constatările să fie coroborate și interpretate într-un capitol sintetic (D).

A. Constatări în urma examinării locului faptei

1. Absența urmelor specifice unui accident rutier

Cu ocazia cercetării locului faptei nu au fost identificate niciun fel de urme dinamice sau statice create de pneurile vreunui autovehicul (urme de frânare, derapare, demarare sau rulare liberă).

Totodată nu au fost relevate urme specifice unui impact de tip autovehicul – pieton. În acest sens putem menționa absența de pe partea carosabilă și acostamentul drumului a unor eventuale cioburi (de far, semnalizator, oglindă, parbriz, grilă radiator, bara parașoc etc.) care sunt prezente în cvasitotalitatea unor asemenea tipuri de impact.

De asemenea, în astfel de accidente, există posibilitatea detașării unor particule de vopsea de pe elementele de caroserie ale autovehiculului, precum și a detașării unor particule de sol care au aderat anterior impactului în zonele inferioare ale autovehiculului.

Nu au fost relevate nici urme create de diverse lichide scurse de la autovehicul (apă, ulei, combustibil etc.), în urma unui eventual impact.

Toate aceste aspecte rezultă din examinarea procesului verbal de cercetare la fața locului, a schiței locului faptei și a planșei foto întocmită cu această ocazie.

2. Urmele fixate în cursul cercetării locului faptei

a). Urme de sânge

În una din fotografiile din planșa foto întocmită cu ocazia cercetării la fața locului a fost fixată, cu reperul criminalistic „0”, o picătură de sânge (v. foto nr. 1).

Foto nr. 1.

Procedând la examinarea acestei urme am constatat următoarele:

- picătura are drept obiect primitor un element de bordură, are o formă circulară și aspect stelar, prezentând la exterior stropi împrăștiați pe direcție radială. Aspectul circular al discului central al urmei de sânge indică faptul că picătura a căzut vertical pe obiectul primitor;
- nefiind în prezența unei fotografii metrice, stabilirea dimensiunilor picăturii (atât a discului central al urmei, cât și a împrăștierii stropilor marginali) s-a efectuat în două modalități:
  - deplasarea la fața locului, identificarea cu ajutorul planșei foto a elementului de bordură primitor de urmă, fotografierea metrică a acestui element (v. foto nr. 2), stabilirea unor puncte de reper vizibile și omologe în ambele fotografii și compunerea unei fotografii metrice prin îmbucșarea celor două imagini (cu metoda continuității liniare) – v. foto 3;

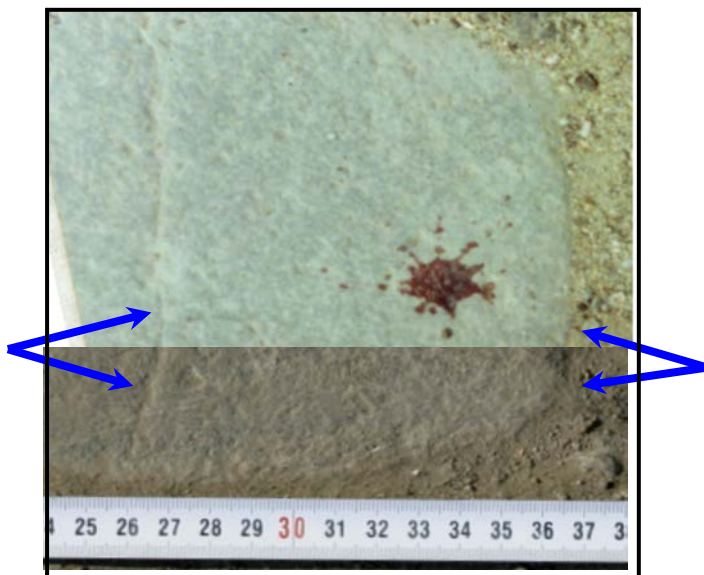

Foto nr. 2. *Fotografie metrică a elementului de bordură primitor de urmă*

- pornind de la dimensiunea cunoscută a bazei reperului criminalistic (65 mm) și de la faptul că în fotografia din planșa foto, baza acestui reper se află în același plan cu planul picăturii de sânge, prin metode geometrice (asemănări de triunghiuri) s-a obținut diametrul discului central al urmei de sânge.

Ambele metode au condus la aceeași valoare a diametrului discului central, respectiv 15 mm.

Pentru obținerea unui material de comparație adecvat, am procedat la efectuarea unui experiment criminalistic, pornind de la premisa că desprinderea sub efectul propriei greutate a unei picături de sânge are loc la acumularea unei cantități constante de sânge, astfel încât volumul mediu al unei picături de sânge este de 0,05 ml¹.

Foto nr. 3. *Fotografie metrică a picăturii de sânge*

Astfel, s-a picurat, cu ajutorul unei pipete, sânge de proveniență umană (proaspăt recoltat în cadrul unei unități medicale, de la unul din cei doi autori ai prezentei lucrări) pe elementele de bordură aflate în imediata vecinătate a obiectului primitor de urmă și care prezintă caracteristici fizice (rugozitate, aderență, curbură a suprafeței, material etc.) similare cu cele ale elementului pe care a căzut picătura în discuție. Înălțimile de la care s-a picurat sânge au fost cuprinse în intervalul 5 – 170 cm, efectuând un număr de 32 de determinări experimentale. Rezultatele experimentului au fost fixate prin fotografiere metrică, procedând ulterior la compararea urmei în discuție cu cele obținute experimental.

Am constatat că determinările experimentale obținute prin picurarea de la înălțimi cuprinse în intervalul 120 – 170 cm au condus la diametre ale discului central apropiate de valoarea de 15 mm și o împrăștiere a stropilor marginali asemănătoare picăturii în discuție.

Ilustrăm în anexa 1 rezultatele obținute de la înălțimile 120 cm, 140 cm, 150 cm și 160 cm.

Picătura având caracteristici dimensionale și de împrăștiere similare cu urma de sânge în discuție a fost obținută de la înălțimea de 150 cm, fapt ilustrat prin juxtapunere în forografiile de mai jos.

Foto nr. 4

Foto nr. 5

Față de cele constatate și ilustrate anterior, am conchis că picătura fixată în fotografia din planșa întocmită cu ocazia cercetării locului faptei, a avut ca mecanism de producere căderea liberă, prin picurare, de la o înălțime de aproximativ 150 cm. Această înălțime corespunde zonei faciale a unei persoane având talia cuprinsă în intervalul 160 – 180 cm, aflată în poziție ortostatică.

Înălțimea numitului M. P. fiind de 171 cm, apreciem că este posibil ca picătura de sânge în discuție să provină de la plăgile deschise de la nivelul feței (descrise în raportul medico-legal nr. XXX/2003 la punctele 9, 10 și 11 din cadrul examenului extern al cadavrului).

Analizând stropii de sânge aflați pe elementul de bordură pe care a fost amplasat reperul criminalistic „0” (conform planșei fotografice), am constatat că aceștia au un diametru mult mai mic (v. foto nr. 6) decât al unei picături care se formează prin cădere liberă (vezi supra). Aceasta se explică prin faptul că mecanismul de producere al stropilor este diferit de cel prezentat anterior (picătură), respectiv formarea stropilor nu mai este determinată de gravitație, ci de alte forțe (inerțiale, centrifugale etc.) care corespund diverselor deplasări ale sursei de sânge (alergare, scuturare, rotire etc.).

O parte din aceste urme de sânge (v. foto nr. 7) prezintă o formă alungită, însă aceasta nu se datorează căderii sub un anumit unghi, ci întinderii dinamice de către un obiect într-o mișcare de translație față de elementul de bordură.

Foto nr. 6

Foto nr. 7

Având în vedere faptul că întinderea dinamică s-a putut produce numai atâta timp cât stropii de sânge se aflau în stare lichidă și datorită faptului că acest interval de timp este de ordinul minutelor, rezultă că întinderea stropilor s-a produs imediat după căderea stropilor pe bordură. Totodată, direcția de alungire a acestora - respectiv sub un unghi de cca. 45° față de axul drumului - și sensul de alungire dinspre acostament către partea carosabilă, exclud posibilitatea alungirii stropilor de către pneurile unui autovehicul.

b). Lentila de ochelari spartă și fixată în cursul cercetării locului faptei

În planșa foto se relevă prezența unor cioburi care în procesul verbal de cercetare la fața locului sunt fixate ca fiind cioburi ale unei lentile de ochelari.

Examinând grupul de cioburi, am constatat că fragmentarea lentilei s-a produs după direcții radiale, spargerea propagându-se dintr-un focar central către marginile lentilei. În zona centrală a grupului de cioburi se constată o aglomerare de particule pulverulente de sticlă care marchează focarul de spargere a lentilei.

Faptul că cioburile au rămas grupate după spargere, iar dispunerea unora dintre ele indică tocmai conturul inițial al lentilei (linia roșie punctată din foto nr. 9), înlătură posibilitatea spargerii lentilei ca urmare a căderii libere și indică drept mecanism de spargere o comprimare între două planuri dure, unul dintre acestea fiind cel al elementului de bordură.

Foto nr. 8

Foto nr. 9

Constatăm că în momentul comprimării lentilei, cele două planuri, care au produs spargerea, se aflau într-o mișcare relativă de translație, fapt demonstrat de împrăștierea pulberii, din zona focarului de spargere, după o anumită direcție, indicată în foto nr. 9 cu săgeată albastră, aspectul final al urmei pulverulente având o formă parabolică.

Această direcție este similară cu cea de întindere a stropilor de sânge descrisă anterior (cca. 45° față de axul drumului), ceea ce conduce la ipoteza că atât întinderea stropilor de sânge, cât și spargerea lentilei au fost produse prin același mecanism, de către același obiect.

Pentru a verifica această ipoteză, am efectuat un experiment criminalistic constând în spargerea unor lentile de ochelari în două ipoteze, cele mai plauzibile în condițiile date, respectiv călcarea lentilei de către anvelopa unui autovehicul și de către piciorul încălțat al unei persoane.

În primul caz – ilustrat în anexa 2 (foto 1 - 9) – s-a rulat cu roata unui autovehicul peste o lentilă, rezultatul fiind relevat în fotografia nr. 9 din anexa 2. S-a constatat astfel, că după spargerea lentilei și îndepărtarea roții cioburile rezultate au rămas grupate păstrând conturul inițial al lentilei, fără deplasări reciproce.

Efectuând același experiment în condiții de demarare a autovehiculului cu ruperea aderenței dintre pneu și calea de rulare, am constatat că după îndepărtarea pneului cioburile lentilei au fost proiectate la distanțe considerabile față de poziția inițială (0,5 – 4,5 m) în mod aleator. În același timp pe calea de rulare s-au imprimat urme dinamice de demarare.

În cea de-a doua situație, s-a procedat la spargerea lentilelor prin călcare cu piciorul încălțat, sub diferite unghiuri.

La călcarea sub un unghi de 90°, respectiv fără mișcare relativă de translație între planul încălțăminte și cel al solului, cioburile rezultate prin spargerea lentilei au rămas grupate păstrând conturul inițial al lentilei, fără deplasări reciproce, similar cazului în care s-a rulat cu roata peste lentilă (v. foto nr. 10 din anexa 2).

La călcarea violentă sub un unghi mai mic de 90° ($70^\circ - 80^\circ$), s-au constatat următoarele (v. foto nr. 10 și 11):

- fragmentarea lentilei s-a produs după direcții radiale, spargerea propagându-se dintr-un focar central către marginile lentilei (v. foto nr. 11 - a);
- focarul central prezintă o aglomerare de particule pulverulente de sticlă (v. foto nr. 11 - b);
- cea mai mare parte a cioburilor situate anterior focarului de spargere (având în vedere sensul de translație al încălțămintei) și-au păstrat poziția indicând conturul inițial al lentilei (v. foto nr. 11 - c). Un singur ciob s-a distanțat de grupul compact situat în jurul focarului de spargere la cca. 7 cm înapoia acestuia (v. foto nr. 11 - d);
- cioburile situate, față de focar, în sensul de translație al încălțămintei prezintă o împrăștiere mai pronunțată pe această direcție – cca. 12 cm de focar (v. foto nr. 11 - e).

Foto nr. 10

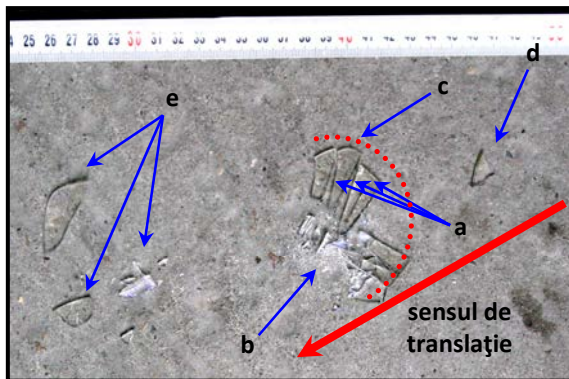

Foto nr. 11

Comparând grupul de cioburi relevate în cursul cercetării locului faptei (v. foto nr. 12) cu grupul de cioburi descris mai sus (v. foto nr. 13), constatăm asemănări evidente sub toate aspectele enumerate anterior.

Foto nr. 12

Foto nr. 13

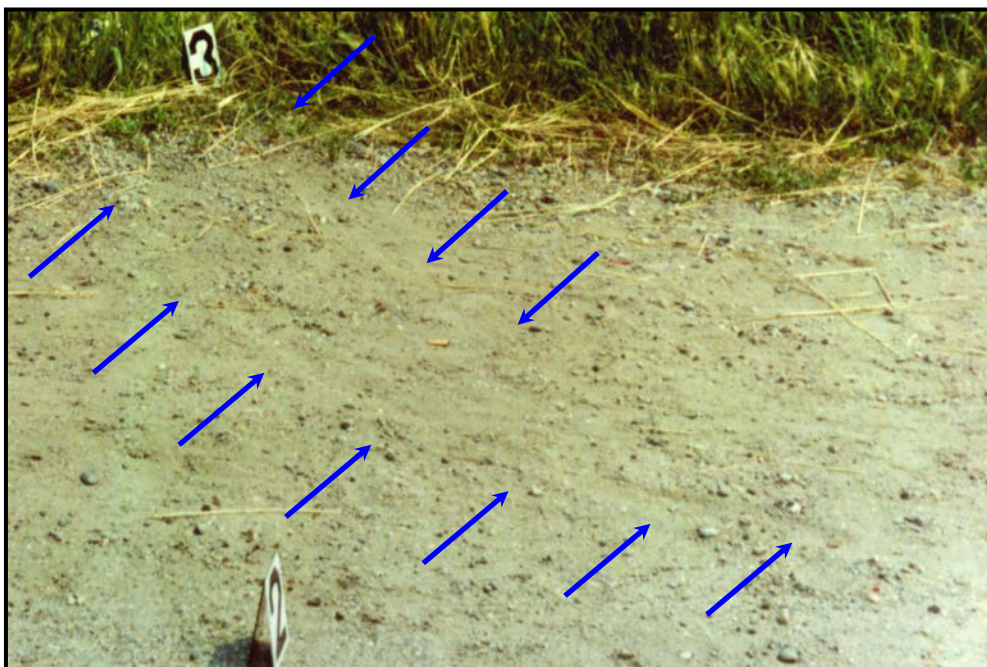
Așadar, am conchis că spargerea lentilei de ochelari s-a produs prin comprimarea și translația între două planuri dure sub un unghi de cca. 70° – 80°, cel inferior fiind al elementului de bordură, iar planul superior al unui obiect care se afla într-o mișcare relativă de translație, probabil un obiect de încălțăminte.

c). Urme dinamice pe acostamentul drumului și în vegetație

Examinând foto nr. 8 din planșa foto întocmită cu ocazia cercetării locului faptei, am constatat prezența pe acostamentul drumului a două urme dinamice de târâre. Acestea reprezintă, de fapt, două șanțuri create în solul acostamentului, a cărui suprafață are o consistență nisipoasă, fiind alcătuită cu preponderență din pietriș de granulație fină.

Traectoria acestor urme este curbilinie, sfârșitul acestora având continuitate cu debutul urmelor de târâre din vegetație fixate în procesul verbal de cercetare la fața locului și marcate cu reperul criminalistic „3” în planșa foto și în schița locului faptei (v. foto nr. 14).

Pornind de la lățimea reperului criminalistic „3”, respectiv 65 mm, prin măsurători efectuate pe fotografie, s-a constatat că distanța între cele două urme de târâre – în zona reperului criminalistic – este de aproximativ 30 cm.

Foto nr. 14. Urme de târâre pe acostamentul drumului

Această distanță de 30 cm corespunde unei depărtări firești a membrilor inferioare ale unei persoane târâte.

În vegetație au fost identificate, de către echipa de cercetare la locul faptei, urme de târâre constând în vegetație culcată începând cu limita dintre aceasta și acostament și sfârșind cu locul unde a fost găsită victima (v. foto nr. 15).

Foto nr. 15. Sensul de culcare a vegetației

d). Alte mijloace materiale de probă

În cursul cercetării locului faptei au fost identificate și fixate fragmente de proteză dentară, o brichetă și pantofii victimei. Pozițiile acestora au fost descrise în cuprinsul procesului verbal de cercetare la fața locului, schița locului faptei și relevate în planșa foto.

Nu a fost găsită rama de ochelari și nici nasturii rupți de la cămașa victimei.

B. Constatări în urma examinării articolelor de îmbrăcăminte ale victimei

1. Cămașa victimei

a). Descriere generală

Cămașa cu care era îmbrăcată victima în momentul cercetării locului faptei este bărbătească, cu mânecă scurtă, de culoare predominant albastru deschis cu dungi verticale (culoare crem) și orizontale (albe). Pe cămașă se află cusuți primii doi nasturi (de la guler în jos), ceilalți fiind lipsă.

În interiorul cămășii, în zona mediană, în partea inferoară a gulerului este cusută o etichetă brodată cu inscripția „imperial” (ilustrată alăturat).

Pentru o mai bună localizare a celor constatate, am utilizat un caroiaj cu patru coloane și patru rânduri, notate astfel: „A” delimitează partea anterioară dreapta a cămășii, „B” delimitează partea anterioară stânga a cămășii, „C” – partea posterioară stânga și „D” – partea posterioară dreapta (v. foto nr. 16 și 17).

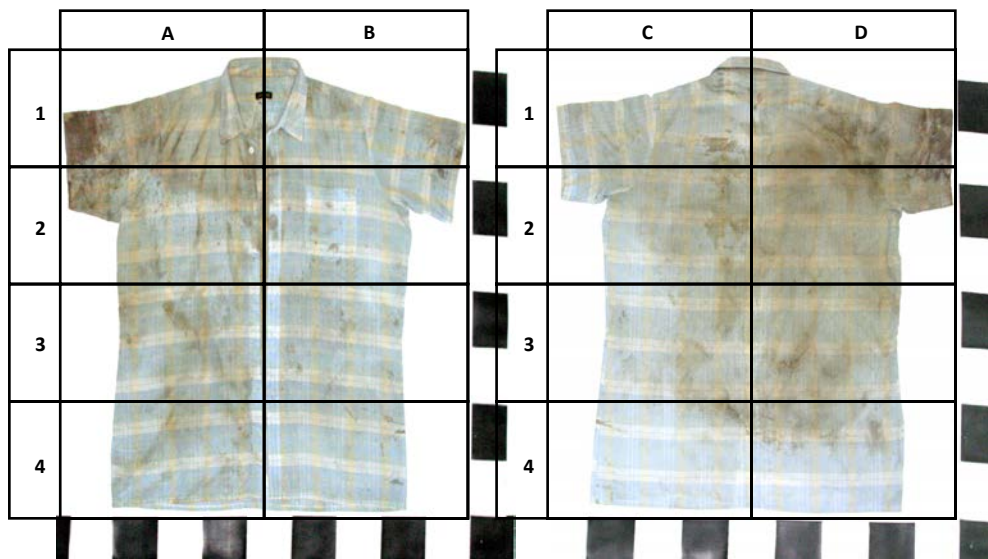

Foto nr. 16

Foto nr. 17

Cămașa prezintă pe zone întinse urme de sânge cu margini neregulate, stropi de sânge, culoarea acestora fiind specifică proceselor naturale survenite în decursul timpului de la data producerii urmelor și până la momentul examinărilor criminalistice și totodată emanând un miros specific înțepător.

Îmbibarea cu sânge s-a produs cu preponderență în partea dreaptă a cămășii, respectiv în sectoarele A1, A2, D1, D2 și D3.

Această împrejurare se datorează sângerării abundente, având ca sursă plăgile deschise situate la nivelul facial, respectiv buze (pe partea dreaptă).

b). Examinarea cămășii

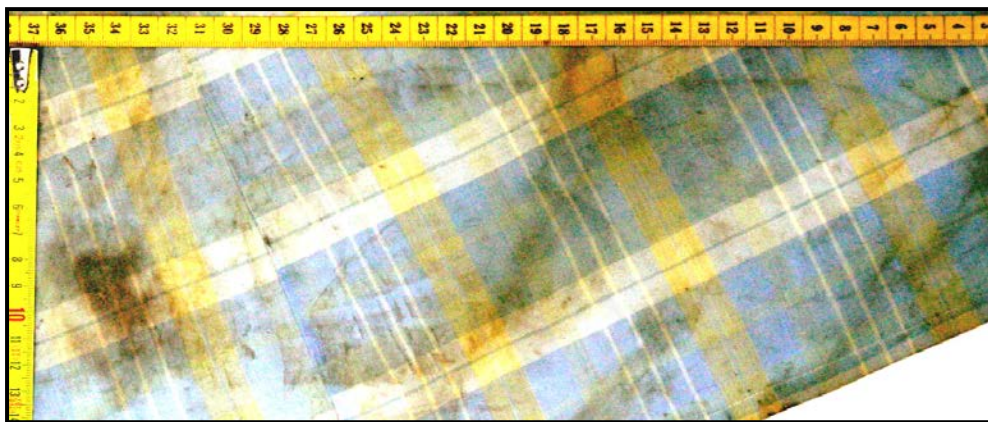
Procedând la examinarea amănunțită a cămășii, atât în spectrul luminos vizibil, cât și cu ajutorul surselor de radiații ultraviolete, am constatat următoarele:

b.1. La nivelul sectorului A4, cu prelungire în sectorul D4, respectiv la nivelul regiunii abdominale lateral dreapta a corpului uman, s-a decelat prezența unei urme de încălțăminte. Aceasta este o urmă de stratificare, creată prin transferul unei pelicule de sânge de pe talpa obiectului de încălțăminte pe cămașa victimei.

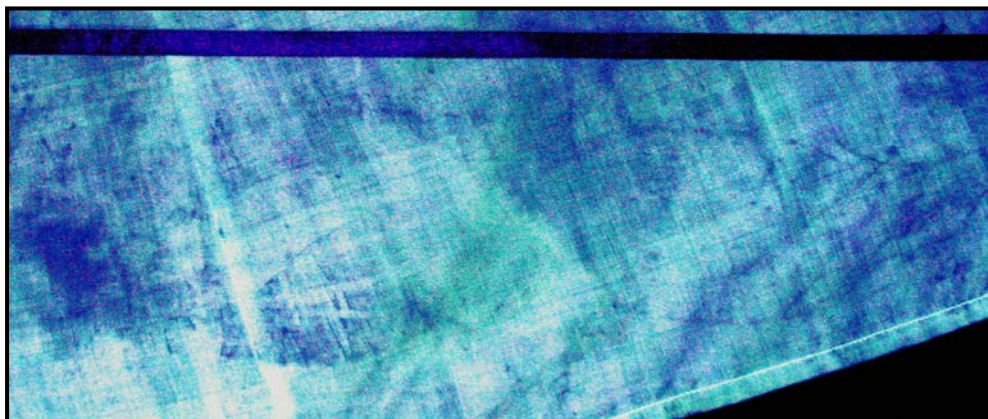
Urma a fost creată de un obiect de încălțăminte corespunzător piciorului drept și este poziționată ușor oblic și ascendent față de orizontală, fiind orientată cu regiunea tocului către zona nasturilor și cu vârful depășind cusătura laterală dreapta a cămășii.

Urma reproduce pe obiectul primitor (cămașă) construcția exterioară a pingelei și a tocului încălțăminteii ca obiect creator, regiunea arcadei fiind incert imprimată.

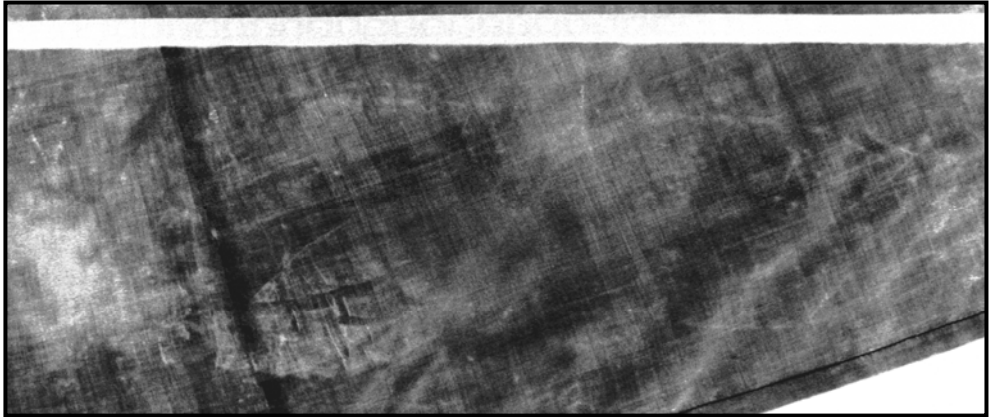
Ilustrăm mai jos urma de încălțăminte fotografiată în spectrul luminos vizibil (foto nr. 18), în cel al radiațiilor ultraviolete (foto nr. 19), precum și prin negativare și întărirea contrastului (foto nr. 20). Fotografiile de examinare au fost realizate cu ajutorul unui aparat foto digital Canon EOS 10D și au fost prelucrate (pentru sporirea contrastului) cu ajutorul computerului, utilizând programele Adobe Photoshop 7.0 și Adobe Photoshop Elements 2.0.

Foto nr. 18

Foto nr. 19

Foto nr. 20

Examinând fotografiile efectuate cu ocazia examinării obiectelor de îmbrăcăminte ale victimei (din anexa procesului verbal de cercetare la fața locului, precum și planșa foto întocmită cu această ocazie), constatăm că această urmă este vizibilă și în fotografiile din planșa foto atașată la dosar. Ilustrăm mai jos un detaliu din această fotografie efectuată cu ocazia cercetării locului faptei.

Foto nr. 21

În ce privește mecanismul de producere a urmei, am constatat următoarele:

Aceasta este o urmă de stratificare ce reproduce – în cvasitotalitatea sa – structura exterioară a tălpii unui obiect de încălțăminte; sângele a aderat, într-o primă fază, pe talpa

obiectului de încălțăminte, fiind ulterior transferat în momentul contactului cu obiectul primitor, respectiv pe cămașa victimei.

Având în vedere forma convexă, precum și elasticitatea regiunii corpului uman, corespondentă zonei unde a fost imprimată urma pe cămașă, apreciem că pentru a se imprima o urmă integrală în această regiune a fost necesară o forță suficient de mare pentru a comprima și aplatiza regiunea abdominală laterală dreapta a victimei.

De asemenea, constatăm că adiacent urmei create de pingea – respectiv la 6 mm deasupra și paralel cu marginea acesteia (v. foto nr. 22 și 23) – a fost creată o urmă fragmentară ce redă structura exterioară a bordurii pingei. Aceasta a fost creată ca urmare a deformării țesuturilor regiunii abdominale și mulării cămășii pe partea laterală a bordurii pingei. Și această constatare conduce la concluzia că forța cu care a acționat obiectul de încălțăminte asupra corpului victimei a fost mare.

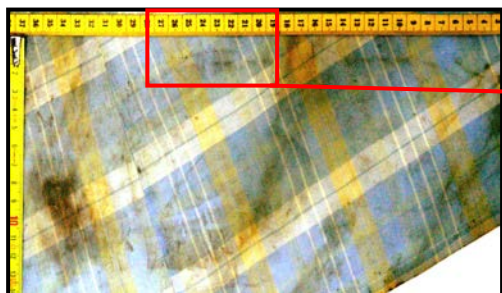

Foto nr. 22

Foto nr. 23

Urma pingei prezintă, la o treime de vârf, o zonă în care nu s-a depus sânge de pe talpa încălțăminte, indicând faptul că, în momentul creării urmei, cămașa formase în locul respectiv un pli. În foto nr. 22 este delimitată această zonă cu linii de culoare albastră, iar în foto nr. 24 este ilustrată urma de încălțăminte cu reconstituirea pliului cămășii.

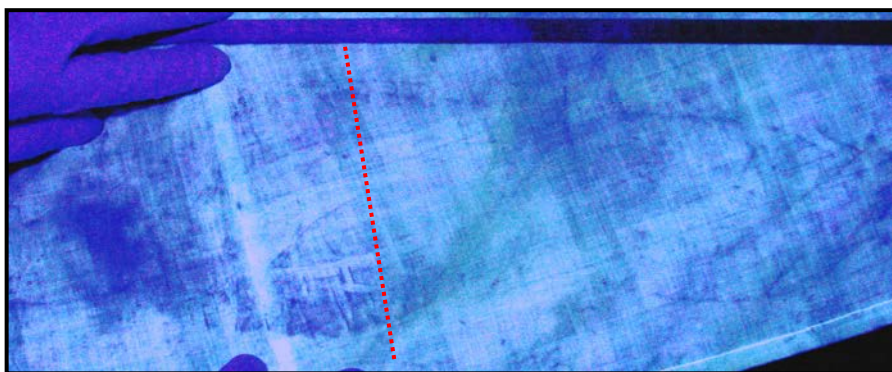
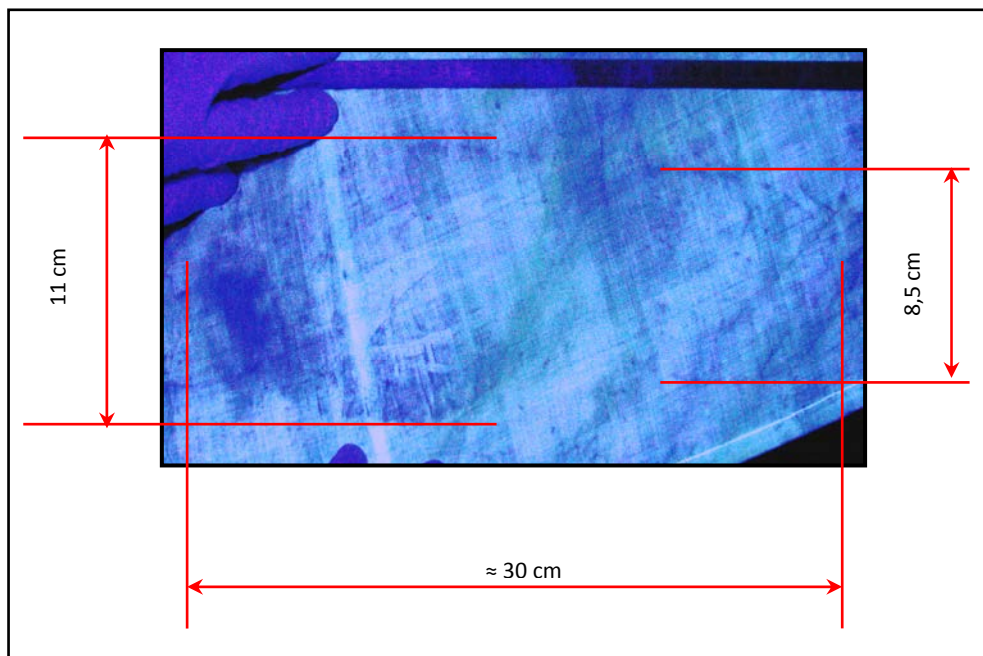

Foto nr. 24

Examinând urma astfel obținută, constatăm că în cea mai mare parte conturul urmei este imprimat clar, detaliile având continuitate liniară raportat la traseul de pliere.

Dimensiunile urmei sunt: lungime ≈ 30 cm; lățimea pingei – 11 cm; lățimea tocului – 8,5 cm (v. foto nr. 25). În anexele raportului de expertiză criminalistică au fost atașate ilustrări la scara 1:1 ale urmei de încălțăminte, ilustrări pe care s-a evidențiat modelul antiderapant și conturul obiectului creator.

Foto nr. 25. Dimensiunile urmei

La examinarea urmei lăsată de pingeaua obiectului de încălțăminte, constatăm că aceasta redă un profil antiderapant regulat. Zona marginală a pingei prezintă proeminențe de formă aproximativ patrulateră pe toată circumferința, șanțurile care le delimitează fiind dispuse radial. Zona centrală a pingei – având formă aproximativ elipsoidală – prezintă, de asemenea, proeminențe patrulateră, dispuse pe trei rânduri (v. foto nr. 26).

Examinând urma imprimată de zona tocului obiectului de încălțăminte, constatăm că aceasta reproduce în mare parte circumferința tocului, cu redarea parțială a profilului din zona marginală a tocului (v. foto nr. 27). În această zonă se distinge imprimarea parțială a proeminențelor tocului, acestea având formă trapezoidală, șanțurile despărțitoare fiind dispuse pe direcții radiale cu convergență în centrul tocului. În zona centrală a urmei tocului, având formă ovală, nu se disting elemente care să conducă la stabilirea modelului corespunzător acestei zone.

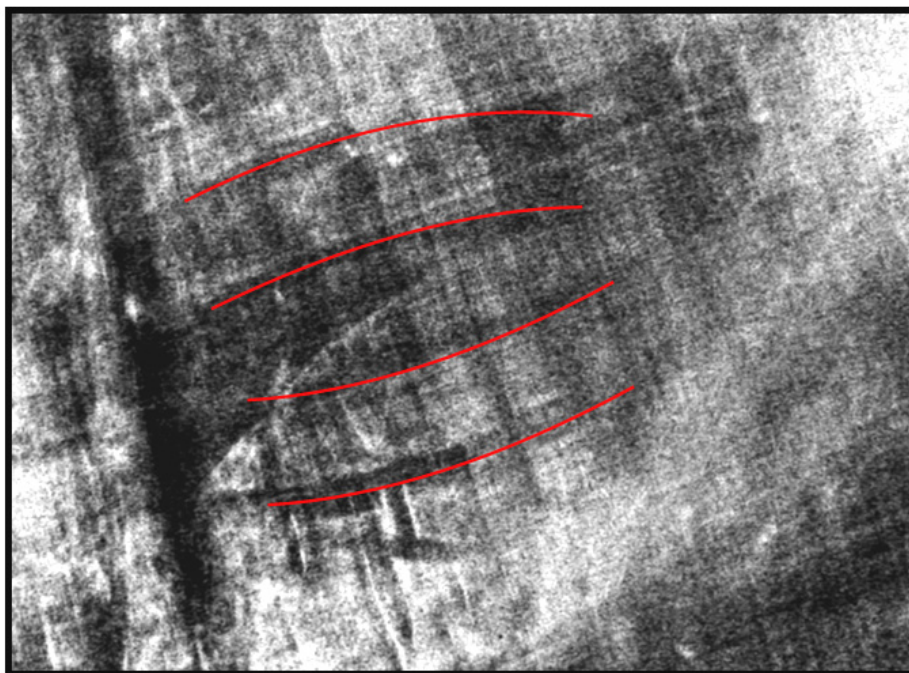

Foto nr. 26

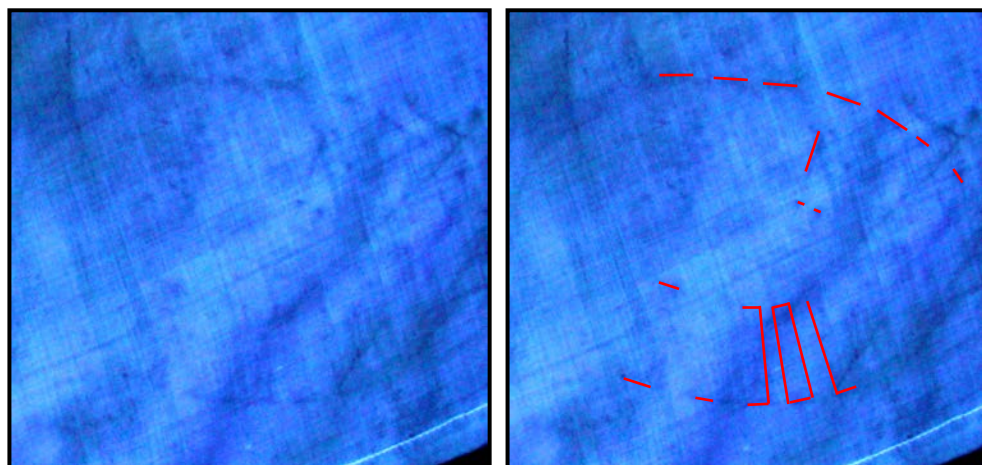
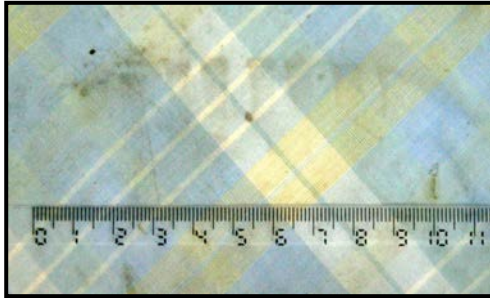
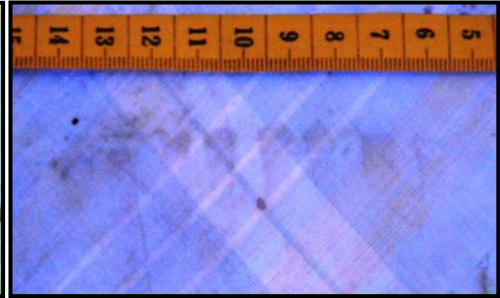

Foto nr. 27. Urma imprimată de tocul obiectului de încălțăminte

b.2. La nivelul sectorului B3 (v. foto nr. 16), corespunzător regiunii toraco-abdominale stânga, se constată prezența unei urme fragmentare de încălțăminte (v. foto nr. 28 și 29). Aceasta reproduce, în parte, construcția exterioară a tocului, respectiv a zonei marginale dreapta a acestuia. Ea este amplasată la cca. 20 cm de buzunarul cămășii, inferior acestuia, fiind înclinată la cca. 45° față de orizontală.

Foto nr. 28

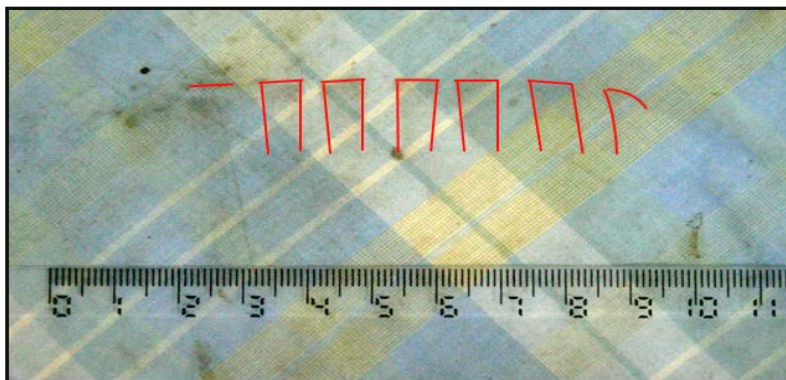

Foto nr. 29

Urma are lungimea de 8 cm și lățimea de 1,5 – 2 cm. Ea reproduce cu claritate conturul tocului, estompându-se către zona centrală a acestuia. Urma e formată din amprenta a șase proeminențe paralele cu lățimea de cca. 6 mm, distanța dintre ele fiind de cca. 3 – 4 mm.

Totodată, poziția acesteia indică faptul că, în momentul imprimării pe cămășă, obiectul de încălțăminte care a creat-o se afla orientat oblic cu vârful descendent.

Având în vedere faptul că proeminențele tocului reflectate în urmă sunt paralele (v. foto nr. 30) și față de constatările anterioare, respectiv amplasarea radială a proeminențelor încălțăminte care a creat urma relevată la pct. b.1, conchidem că urma fragmentară descrisă mai sus provine de la un obiect de încălțăminte diferit de cel care a creat urma de la pct. b.1.

Foto nr. 30

În ce privește stabilirea apartenenței de tip a încălțămintei, menționăm că urma descrisă anterior nu oferă suficiente elemente în acest sens, existând posibilitatea ca o diversitate mare de încălțămintă să prezinte un desen antiderapant al tălpii apt să creeze astfel de urme. Doar cu titlu exemplificativ, ilustrăm mai jos trei tipuri de încălțămintă (foto nr. 31 – papuc de plajă; foto nr. 32 – pantof de stradă; foto nr. 33 – pantof tip sport).

Foto nr. 31

Foto nr. 32

Foto nr. 33

b.3. Examinând zona nasturilor (sectoarele A1 – A4) și a butonierelor (sectoarele B1 – B4) constatăm prezența a doi nasturi, respectiv primii doi începând de la guler în jos, următorii cinci nasturi lipsind. Ilustrăm în foto nr. 34 detalii ale zonelor nasturilor și butonierelor corespunzătoare, notate de la 1 la 7, începând de la guler în jos.

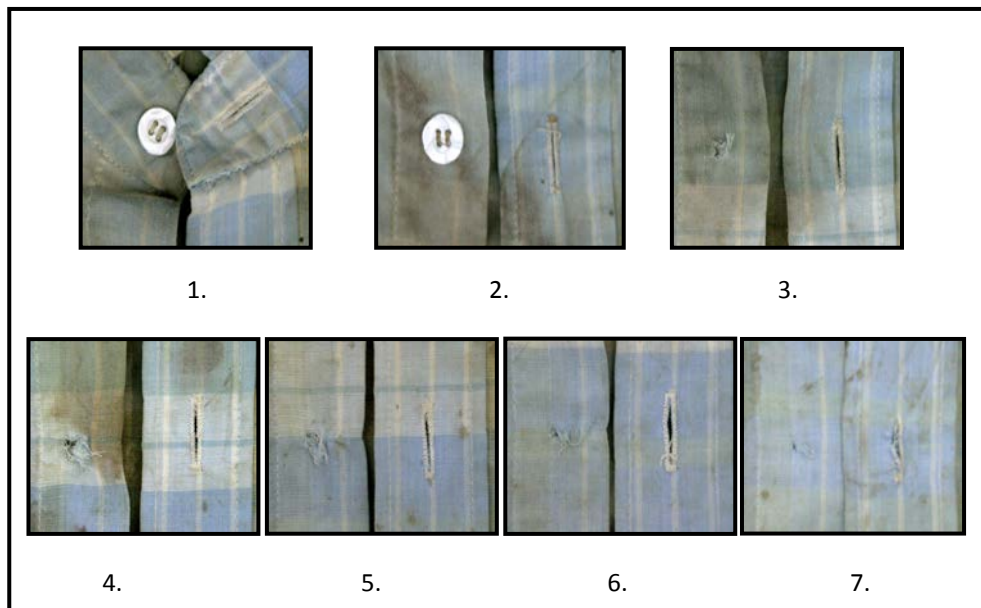
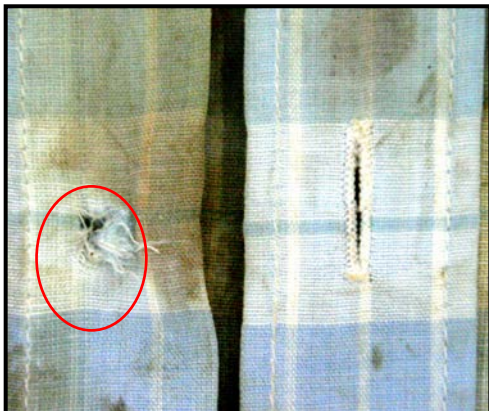
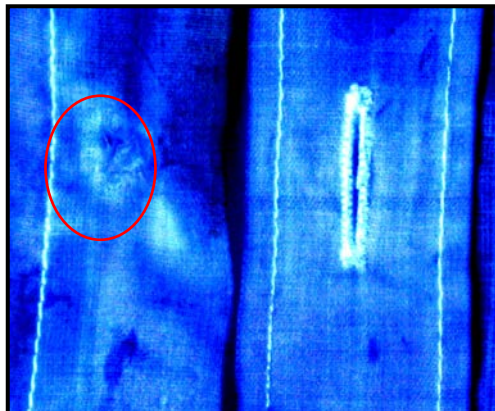

Foto nr. 34

Procedând la examinarea amănunțită a acestor zone, constatăm că zona relevată în foto nr. 34, poziția 4, se află la limita suprafeței textile îmbibate cu sânge. Constatăm că locul unde a fost cusut anterior nasturele este rupt, iar marginile acestuia au aspect scămoșat, ceea ce indică smulgerea nasturelui (v. foto nr. 35 – în lumină naturală și foto nr. 36 – în radiații ultraviolete).

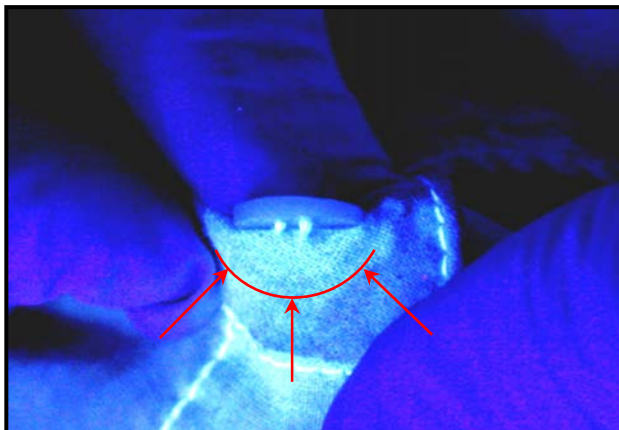
Foto nr. 35

Foto nr.36

Totodată constatăm că în jurul locului ocupat anterior de nasture, sub forma unui disc, țesătura textilă nu este îmbibată cu sânge, difuzia sângelui în materialul textil ocolind acest loc (v. foto nr. 35 și 36).

În același sens, constatăm că și zona situată în jurul nasturelui cusut la gulerul cămășii este îmbibată cu sânge, iar difuzia sângelui în materialul textil a ocolit locul de sub nasture (v. foto nr. 37).

Foto nr. 37

Constatări de mai sus conduc la concluzia că în momentul în care s-a produs îmbibația cu sânge a acestei porțiuni, nasturele de la poziția 4 se afla cusut pe cămașă, cusătura nasturelui comprimând țesătura, fapt care nu a permis sângelui să difuzeze în această zonă.

Examinând zona situată între butonierele nr. 3 și nr. 4 se constată prezența a două urme de sânge de formă aproximativ circulară. Întrucât această zonă este confecționată prin dublarea materialului cămășii, am examinat modul de propagare a sângelui în masa țesăturii. Astfel constatăm că pe fața exterioară a cămășii, cele două pete de sânge au marginile net conturate, iar pe cea interioară marginile acestor pete au contur difuz, neregulat, sunt de dimensiuni superioare celor de pe fața exterioară și se unesc (v. foto nr. 38 – fața exterioară și foto nr. 39 – fața interioară, indicate cu săgeți de culoare roșie).

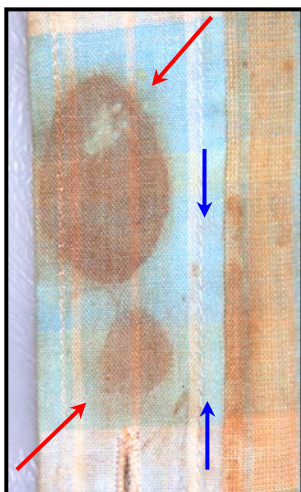

Foto nr. 38

Foto nr.39

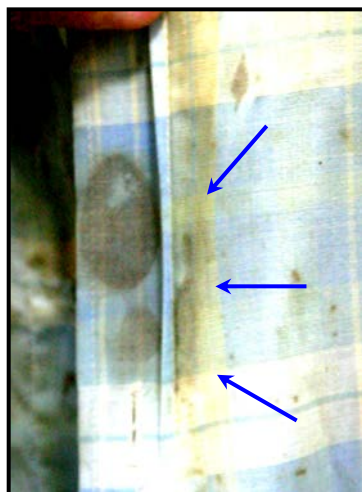

Foto nr. 40

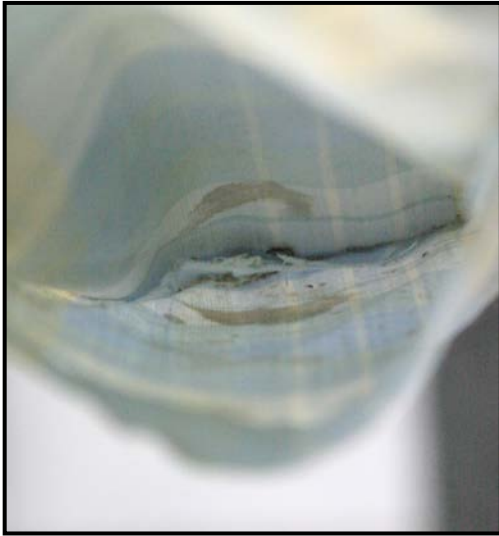
În zona imediat învecinată acestor pete, constatăm că marginea liberă a dublurii exterioare este neîmbibată cu sânge, iar sub aceasta materialul este îmbibat cu sânge, aspecte indicate cu săgeți de culoare albastră în foto nr. 38 – 40.

Aceste constatări conduc la concluzia că urmele în discuție s-au format prin propagarea sângelui dinspre fața interioară a cămășii către fața exterioară.

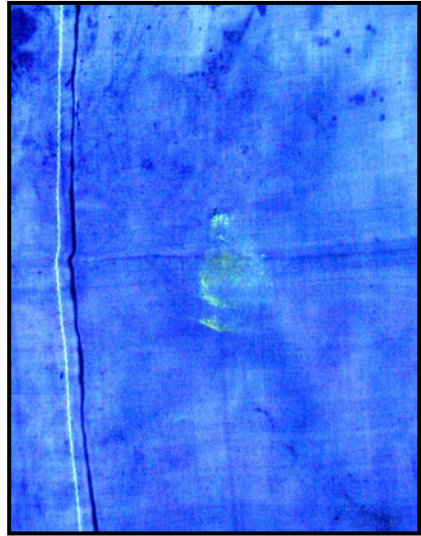
b.4. Alte urme relevate pe cămașă

Prin examinarea cămășii s-au decelat și alte urme decât cele descrise până acum, pe care le enumerăm mai jos:

- buzunarul cămășii prezintă la interior fire de tutun; de asemenea, se constată prezența unei urme de sânge cu contur neregulat atât pe materialul buzunarului aplicat, cât și pe fața interioară a cămășii. Dimensiunea urmei de pe fața interioară a cămășii este mai mică decât a celei de pe buzunarul aplicat, ceea ce indică propagarea sângelui dinspre exteriorul cămășii către interior (v. foto nr. 41);

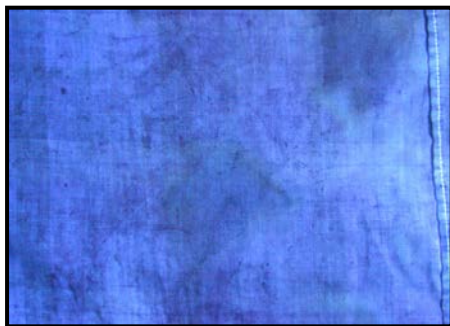

Foto nr. 41

Foto nr. 42

- pe mâneca stângă a cămășii se relevă o pată de culoare galben-verzui cu aspect pulverulent, vizibilă doar în spectrul radiațiilor ultraviolete (v. foto nr. 42);
- în sectorul C3 (v. foto nr. 17) se constată prezența mai multor urme liniare dispuse neregulat (v. foto nr. 43) care însă nu prezintă suficiente caracteristici pentru a conduce la identificarea obiectului creator ori a mecanismului de producere;
- pe gulerul cămășii (sector C1) în partea din spate se relevă prezența unor alte urme de sânge cu margini neregulate (v. foto nr. 44), care, de asemenea, nu prezintă suficiente elemente în vederea stabilirii mecanismului de producere;

Foto nr. 43

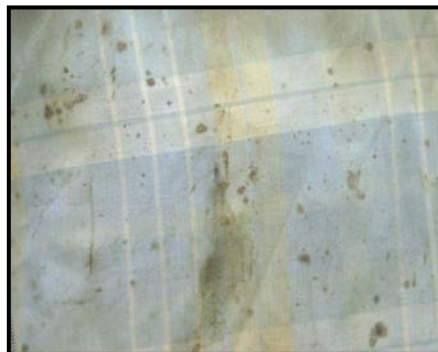

Foto nr. 44

- în sectorul C1, corespunzător regiunii omoplatului stâng, se constată prezența unei urme statice de sânge cu margini liniare și aproximativ paralele (v. foto nr. 45), care însă nu prezintă suficiente caracteristici identificatoare; în sectorul A2 și B2 se relevă o serie de stropi de sânge cu aspect circular și punctiform (v. foto nr. 46);

Foto nr. 45

Foto nr. 46

- în sectorul B3, pe fața interioară a cămășii, se constată prezența unei urme dinamice de sânge (v. foto nr. 47), aceasta fiind slab vizibilă pe fața exterioară a cămășii (v. foto nr. 48). Urma are un aspect neregulat, sub formă de mânjitură, creată prin deplasarea dinamică a unui obiect pe o direcție oblică, de la dreapta la stânga și de sus în jos, însă nu prezintă suficiente caracteristici pentru a putea conduce la identificarea obiectului creator.

Foto nr. 47

Foto nr. 48

2. Pantalonii victimei

Întrucât nu ne-au fost puși la dispoziție pantalonii victimei, examinarea acestora s-a efectuat doar prin intermediul fotografiilor întocmite cu ocazia cercetării locului faptei și a examinării criminalistice.

Din examinarea acestor fotografii (v. foto nr. 49 și 50) am constatat faptul că și aceștia prezintă urme de sânge de formă neregulată situate în partea dreaptă sub buzunarul de ceas (v. foto nr. 51). Buzunarul stâng prezintă o ruptură la partea superioară, fiind descusut la nivelul beteliei. În zona genunchilor, pantalonii prezintă pete de culoare închisă și formă neregulată (v. foto nr. 52).

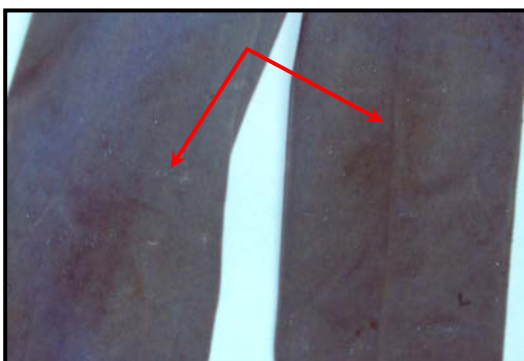
Foto nr. 49

Foto nr. 50

Foto nr. 51

Foto nr. 52

Examinarea obiectelor de îmbrăcăminte nu a condus la decelarea nici unei urme care să indice ca mecanism de producere contactul cu un autovehicul ori subansamble ale unui autovehicul, urmele constatate pe obiectele de îmbrăcăminte ale victimei fiind însă de natură să indice – ca mecanism de producere – heteroagresiunea.

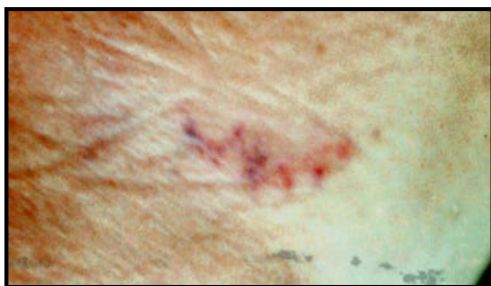
C. Constatări în urma examinării cadavrului victimei

Examinând planșa foto întocmită cu ocazia autopsierii cadavrului numitului M. P., precum și rapoartele de expertiză medico-legală întocmite în cauză, constatăm următoarele:

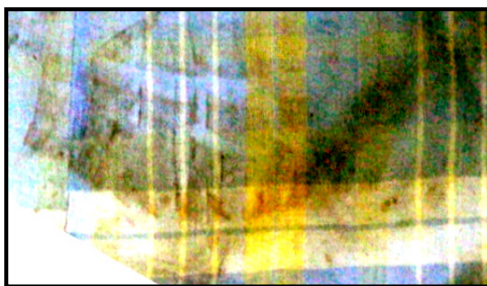
- leziunile de la nivelul buzelor, respectiv plăgile deschise situate în partea dreaptă a acestora, pot reprezenta sursa sângerării abundente ce a produs îmbibarea cu sânge pe arii extinse ale cămășii;

- multiple excoriații punctiforme situate, în principal, la nivelul hemitoracelui drept, dar existente și la nivelul feței și al antebrațului drept, precum și excoriația profundă de la nivelul cotului stâng, relevată în planșa foto întocmită cu ocazia autopsierii. Aceste aspecte, coroborate cu absența perforațiilor cămășii, indică posibilitatea producerii acestora ca urmare a căderii victimei pe o suprafață acoperită cu pietriș, posibil acostamentul drumului. Stabilirea în concret, însă, a modului de producere a acestor excoriații punctiforme poate face obiectul unei expertize medico-legale;

- latero-abdominal dreapta constatăm prezența unei echimozări de formă arcuită. Această leziune corespunde pozițional și ca formă cu partea inferioară a urmei pingei descrisă la pct. b.1. Absența unei fotografii metrice a echimozării în discuție ne împiedică să procedăm la o comparație eficientă și concludentă între aceasta și urma pingei menționată anterior. Ilustrăm prin juxtapunere, în foto nr. 53 și 54, leziunea și partea inferioară a urmei pingei.

Foto nr. 53

Foto nr. 54

Există posibilitatea ca această leziune să se fi produs concomitent și prin același mecanism cu urma de încălțăminte descrisă la pct. b.1, aceasta cu atât mai mult cu cât partea inferioară a urmei pingei este imprimată mai puternic și leziunea se află poziționată în zona osului coxal, deci opunând o rezistență mai ridicată la comprimare.

Posibilitatea ca același mecanism de producere a celor două urme (v. foto nr. 53 și 54) să fi avut ca urmare și alte leziuni ale organelor interne (rupturile multiple de la nivelul ficatului) poate face, de asemenea, obiectul unei alte expertize medico-legale.

- în regiunea pectorală stângă constatăm existența unei echimozi violacee (descrisă în raportul medico-legal nr. XXX/.2003 și fixată prin fotografiere în planșa întocmită cu ocazia autopsiei). Examinarea acestei urme relevă faptul că este alcătuită din urme echimotice de dimensiuni mici, cu aspect liniar, orientate radial și care se pot încadra între două arce de cerc. Toate aceste caracteristici de ordin general se regăsesc la bordura urmei pingelei descrisă la pct. b.1. În absența unei fotografii metrice a echimozei în discuție, nu a fost posibilă efectuarea unui examen comparativ eficient și concludent între cele două urme, pe care le ilustrăm în foto nr. 55 și 56.

Foto nr. 55

Foto nr. 56

Am conchis așadar că există posibilitatea ca echimoza în discuție să fi fost creată de către același obiect de încălțăminte care a creat și urma descrisă la pct. b.1.

Atât examinarea planșei foto cu privire la cadavrul victimei, cât și rapoartele medico-legale întocmite în cauză, nu au relevat existența unor urme specifice călcării de către roțile unui autovehicul.

D. INTERPRETAREA CRIMINALISTICĂ A URMEI

Examinarea picăturii de sânge relevată în cursul cercetării locului faptei (v. pct. A.2.a) a condus la concluzia că mecanismul de formare a acesteia este căderea liberă, prin picurare, de la o înălțime de aproximativ 150 cm. Această înălțime corespunde zonei faciale a unei persoane având talia cuprinsă în intervalul 160 – 180 cm, aflată în poziție ortostatică.

În imediata vecinătate a acestei picături de sânge, s-a constatat prezența unor stropi de sânge. Din examinarea acestora s-a concluzionat că mecanismul de formare a câtorva dintre acești stropi de sânge este întinderea dinamică (mânjirea) de către un obiect aflat într-o mișcare de translație față de elementul de bordură.

Totodată s-a concluzionat că întinderea dinamică s-a putut produce numai atâta timp cât stropii de sânge se aflau în stare lichidă și datorită faptului că acest interval de timp este de ordinul minutelor, rezultă că întinderea stropilor s-a produs imediat după căderea lor pe bordură. De asemenea, direcția de alungire a acestora - respectiv sub un unghi de cca. 45° față de axul drumului - și sensul de alungire dinspre acostament către partea carosabilă, exclude posibilitatea alungirii stropilor de către pneurile unui autovehicul. De altfel, nu au fost relevate niciun fel de urme de pneuri, astfel încât să se poată presupune un asemenea mecanism de formare.

Din examinarea cioburilor de lentilă relevate la fața locului (v. pct. A.2.b), am concluzionat că spargerea lentilei de ochelari s-a produs prin comprimarea și translația între două planuri dure sub un unghi de cca. 70° – 80°, cel inferior fiind reprezentat de elementul de bordură, iar planul superior al unui obiect care se afla într-o mișcare relativă de translație, probabil un picior încălțat.

Cele menționate mai sus, coroborate cu prezența pe acostament a unui fragment de proteză dentară și totodată cu leziunile victimei de la nivelul buzelor, indică *posibilitatea ca – pe acostamentul drumului – să se fi produs o altercație, victima aflându-se în poziție ortostatică.*

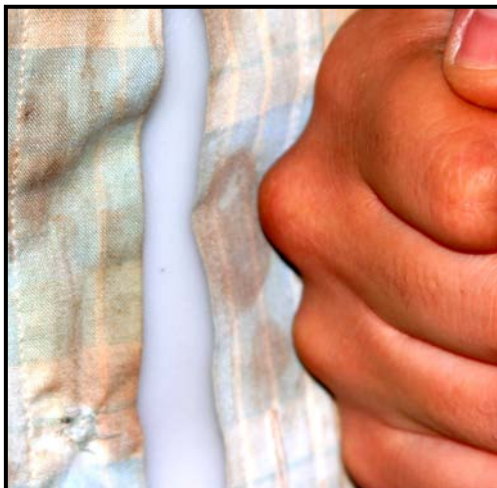
Multiplele excoriații punctiforme existente pe corpul victimei (pct. C), precum și murdărirea pantalonilor victimei în zona genunchilor (pct. B.2), sugerează *posibilitatea căderii victimei pe acostamentul drumului, în timpul altercației.*

Urma de frecare relevată pe zona exterioară superioară tocului pantofului stâng al victimei, consemnată în anexa la procesul verbal de cercetare la fața locului, coroborată cu urmele de târâre de pe acostament și din vegetație (v. pct. A.2.c), indică *posibilitatea ca victima să fi fost târâtă prin susținerea părții superioare a corpului, victima având contact cu solul doar la nivelul regiunii calcaneane.* Această poziție a victimei este indicată și de cantitatea redusă de sânge depusă de-a lungul traseului de târâre, concomitent cu îmbibarea puternică a cămășii. Poziția pantofilor victimei, raportată la traseul de târâre a acesteia, indică, de asemenea, târârea victimei cu partea posterioară către sol.

Examinarea celor două urme de sânge de formă aproximativ circulară (v. pct. B.1.b.3) a condus la concluzia că acestea s-au format prin propagarea sângelui dinspre fața interioară a cămășii către fața exterioară.

De asemenea, am constatat că *nasturele de la poziția 4 era cusut pe cămașă în momentul în care această zonă s-a îmbibat cu sânge, smulgerea lui producându-se ulterior* (v. pct. B.1.b.3).

Față de acestea, am apreciat că sângele care a creat cele două urme s-a depus prin comprimarea zonei butonierelor pe zona nasturilor, deja îmbibată cu sânge, cămașa fiind încheiată. Forma urmelor și distanța dintre centrele acestora, precum și comprimarea zonei (ca mecanism de formare), pun în discuție posibilitatea lovirii victimei cu pumnul (v. foto nr. 57).

Foto nr. 57

Această posibilitate este confirmată și de relieful specific al pumnului, respectiv faptul că articulația metacarpiană a degetului mijlociu este mai reliefată, iar articulația metacarpiană a degetului inelar este mai puțin proeminentă, situație ce explică dimensiunile mai mari (datorate unei comprimări puternice) ale urmei superioare, și dimensiunile reduse (datorate unei comprimări mai ușoare) ale urmei inferioare. Toate acestea indică – cu probabilitate – că *urmele în discuție au fost create prin lovirea victimei cu pumnul.*

Constatarea că urmele de sânge de pe cămașa victimei se întind până în treimea superioară a sectoarelor C4 și D4, partea inferioară a acestor sectoare prezentându-se relativ curată, sugerează faptul că, *majoritatea urmelor de pe cămașă s-au format în timp ce aceasta se afla introdusă în pantaloni.*

Faptul că urma de încălțăminte descrisă la pct. B.1.b.1 este o urmă cvasiintegrală imprimată cu sânge, coroborat cu faptul că la fața locului nu s-au produs alte bălți de sânge decât cea formată sub victimă în poziția finală, conduce la concluzia că *sângele a aderat, într-o primă fază, la talpa încălțăminte de pe cămașa victimei în cadrul unui contact anterior, iar în momentul lovirii în regiunea latero-abdominală dreapta s-a produs transferul sângelui de pe talpă pe cămașă.*

Pornind de la concluzia că urma fragmentară de încălțăminte descrisă la pct. B.1.b.2 provine de la un obiect de încălțăminte diferit de cel care a creat urma descrisă la pct. B.1.b.1, se ajunge la *concluzia lovirii victimei de către cel puțin doi agresori.*

Totodată, *pozițiile și orientarea urmelor create de obiectele de încălțăminte pe cămașă indică faptul că, în momentul exercitării loviturilor asupra victimei, aceasta se afla în decubit.*

Urma de sânge existentă la nivelul părții inferioare a buzunarului cămășii, descrisă la pct. B.1.b.4 și relevantă în foto nr. 41, respectiv propagarea concomitentă a sângelui atât în țesătura buzunarului aplicat, cât și în cea a cămășii propriu-zise, indică faptul că cele două suprafețe se aflau în contact, astfel că, *în momentul producerii acestei urme, în buzunar nu se putea afla niciun obiect*, întrucât prezența unui astfel de obiect ar fi împiedicat propagarea concomitentă a sângelui în ambele țesături.

Faptul că urma de sânge descrisă la pct. B.1.b.4 și relevantă în foto nr. 47 și 48 este o urmă dinamică și datorită faptului că ea se găsește pe fața interioară a cămășii, fără să aibă corespondență cu vreo plagă deschisă de la nivelul regiunii toraco-abdominale a victimei, conduce la concluzia că, *în momentul producerii acesteia, cămașa era descheiată (sau nasturii fuseseră smulși anterior) și nu se mai afla introdusă în pantaloni*.

Poziția finală în care a fost găsită victima, respectiv în decubit lateral dreapta cu capul sprijinit de brațul drept, explică îmbibarea mânecii drepte a cămășii cu o cantitate mai mare de sânge.

Buzunarul rupt la nivelul beteliei pantalonilor, smulgerea nasturilor cămășii, precum și toate cele menționate anterior la acest punct, conduc la *concluzia existenței unei altercații între victimă și minim doi agresori, fiind exclusă ipoteza producerii unui eveniment rutier*.

Față de cele menționate la acest capitol, am apreciat că succesiunea în timp a actelor de violență exercitate asupra victimei a fost următoarea:

Pe acostamentul din dreapta al DN XX, în direcția orașului X către comuna B la cca. 14 m de intersecția cu drumul de acces către S.C. (.....) S.A., s-a produs o altercație între numitul M. P. și cel puțin doi agresori. Este posibil ca în timpul acestei altercații victima să fi căzut pe acostament, fiind ulterior târâtă prin susținerea părții superioare a corpului, victima având contact cu solul doar la nivelul regiunii calcaneane. La cca. 6 – 7 m de bordura drumului, în vegetație, asupra victimei s-au exercitat violențe fizice constând în lovituri cu pumnul (în poziție ortostatică a victimei) și cu piciorul încălțat al agresorilor, momente în care victima se afla în decubit. Ulterior aceasta a fost abandonată în același loc, survenind decesul.

Concluziile raportului de expertiză au reflectat obiectivele formulate, respectiv:

*„Decesul numitului M. P. **nu a survenit ca urmare a unui accident rutier**. În momentele premergătoare decesului victimei, a avut loc o altercație în cadrul căreia asupra numitului M. P. s-au exercitat acte de violență fizică.*

Opinăm că succesiunea în timp a actelor de violență este cea enunțată la capitolul „D. Interpretarea criminalistică a urmelor”.

Deși, din punct de vedere profesional, această lucrare a generat autorilor satisfacția unei lucrări deosebite, abundența urmelor și indiciilor permițând interpretarea și reconstituirea amănunțită a „filmului” evenimentelor violente premergătoare decesului victimei, totuși satisfacția nu poate fi deplină întrucât, din informațiile pe care le deținem, fapta a rămas în evidențe ca omor cu autor necunoscut.

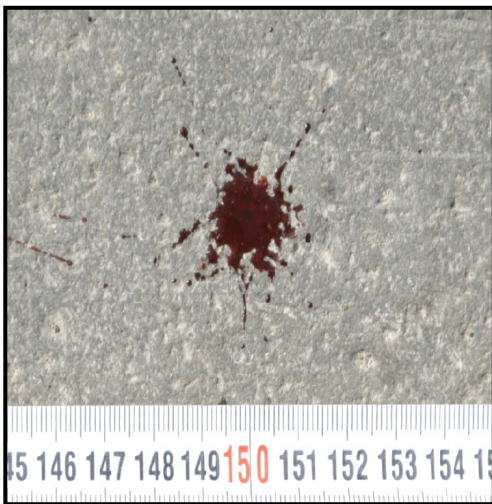
ANEXA 1 – picurare experimentală de la înălțimile de 120 – 140 – 150 – 160 cm față de sol

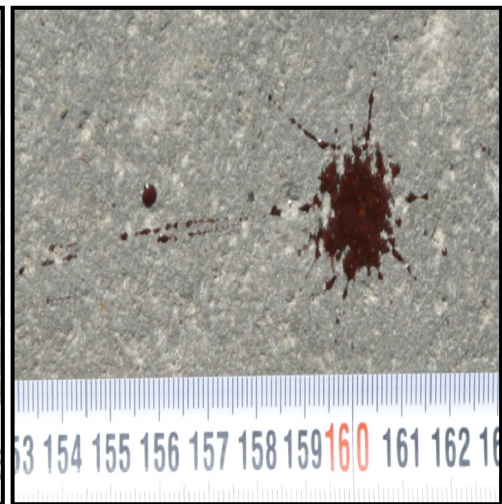
Foto nr. 1

Foto nr. 2

Foto nr. 3

Foto nr. 4

ANEXA 2 – secvențe din timpul experimentelor criminalistice privind spargerea unor lentile

Foto nr. 1

Foto nr. 2

Foto nr. 3

Foto nr. 4

Foto nr. 5

Foto nr. 6

Foto nr. 7

Foto nr. 8

Foto nr. 9

Foto nr. 10

---

* Expert criminalist, Laboratorul Interjudețean de Expertize Criminalistice Timișoara; Email: litmbogdan@yahoo.com.

** Expert criminalist, Laboratorul Interjudețean de Expertize Criminalistice Timișoara.

¹ Gheorghe Pășescu, *Interpretarea criminalistică a urmelor la locul faptei*, Ed. Național, București, 2000, pag.194.